

CONTRIBUTII LA STUDIUL FLOREI MIOCENICE DE LA ODEȘTI (JUD. MARAMUREȘ)

A. NEGRU*, VALENTINA CANTEMIR*, ANA ȘTEFĂRȚĂ*,
I. PETRESCU**, C. BACIU**

Key words: Flora. Paleocarpology. Miocene. Romania.

Abstract: About 40 species of fossil plants from the Miocene beds near Odești, district Maramureș were identified on the base of paleocarpologic investigations. The majority of the distinguished species belong to the exotic genera (*Glyptostrobus* Endl., *Magnolia* L., *Liriodendron* L., *Cercidiphyllum* L., *Pterocarya* Kunth, *Decodon* Gmel, *Itea* L., *Meliosma* Blume, *Ampelopsis* Michx., *Nyssa* L.) for the present flora of Europe and reproduces associations of forest vegetation.

Studiul florei miocenice de la Odești a fost inițiat și efectuat de către R. Givulescu (1986). Pe baza metodei de cercetare a amprentelor vegetale, autorul a evidențiat următoarele specii: *Cocculus* sp., *Polygonum* (?) sp., *Trapa* sp. (n.sp.), *Buettneriophyllum tiliaefolium* (A. Br.) Kn. et Kv., *Banisteriacarpum giganteum* (Goepf.) Kr., *Cercidiphyllum crenatum* (Ung.) Brown, *Betula macrophylla* (Goepf.) Heer, *Alnus cecropiaefolia* (Ett.) Berger, *Alnus kefersteini* Goepf., *Corylus* cf. *avellana* L., *Ulmus* sp., *Cannophyllites styriacum* (Ett) n. comb., *Sparganium neglectum* Beeby foss.

Cercetările noastre, efectuate asupra zăcămintelor fosile colectate în toamna anului 1994 de la Odești, prin metoda paleocarpologică indicată de școala engleză (C. et E. Reid, 1907, 1915), perfecționată și pe larg utilizată în studiul florei terțiare europene (Szafer, 1947; Nikitin, 1957; Dorofeev, 1960; Velicikevici, 1982; Negru, 1986; D. Mai, 1967; H. Gregor, 1977; Knobloch, 1981 ș.a.), au permis indentificarea a cca 40 specii ce aparțin genurilor: *Glyptostrobus* Endl., *Magnolia* L., *Liriodendron* L., *Nuphar* Smith, *Ceratophyllum* L., *Rumex* L., *Cercidiphyllum* L., *Fagus* L., *Alnus* Mill., *Carpinus* L., *Pterocarya* Kunth, *Zelkova* Spach, *Ficus* L., *Decodon* Gmel, *Itea* L., *Rubus* L., *Acer* L., *Meliosma* Blume, *Ampelopsis* Michx., *Nyssa* L., *Swida* Opiz, *Ajuga* L., *Potamogeton* L., *Sparganium* L. Complexul paleocarpologic dat include numai 4 genuri (*Glyptostrobus*, *Cercidiphyllum*, *Alnus*, *Sparganium*) comune cu flora evidențiată anterior de către prof. R. Givulescu.

Pentru carpoflora de la Odești se reliefează destul de evident unele caractere remarcabile: pe de o parte, prezența semnificativă a genurilor exotice pentru flora contemporană a Europei (*Glyptostrobus*, *Magnolia*, *Liriodendron*, *Cercidiphyllum*, *Pterocarya*, *Decodon*, *Itea*, *Meliosma*, *Ampelopsis*, *Nyssa*), iar pe de alta parte lipsa totală a taxonilor generici din familiile *Pinaceae* (*Pinus*, *Abies*, *Picea*) și *Cupressaceae* (*Juniperus*) răspândite actualmente în fitocenozele forestiere carpatine.

*Institutul de Botanică, Chișinău

**Universitatea „Babes-Bolyai”, Cluj-Napoca

Componenta generică evidențiată, reproduce asociații de vegetație forestieră premontană și releva o afinitate taxonomică mai pronunțată cu carpo-floarele miocenice de la Kroskienka (Szafer, 1947) și Sary Gliwic (Szafer, 1961) și, mai cu seamă, de la Odesa (Negru, 1986). Semnificativ e faptul, că în aflorimentele de la Odești, cât și în cele menționate, n-au fost înregistrate resturi de Polipodiofite silvaticice și acvaticice, de Magnoliofite ierbacee (*Capparidaceae*, *Caryophyllaceae*, *Chenopodiaceae*, *Linaceae*, *Euphorbiaceae*, *Hypericaceae*) specifice fitocenozelor de silvostepă frecvent înregistrate în complexele floristice ale miocenului superior din regiunile situate spre Est de Carpați (Dorofeev, 1955, 1959, 1966; Negru, 1979, 1986).

Un interes deosebit, prin reprezentativitatea cantitativă a resturilor de fructe fosile în colecție și prin ponderea evidentă în constituirea formațiunilor vegetale forestiere pentru flora aflată în studiu, manifestă genurile *Cercidiphyllum*, *Itea* și *Meliosma*, de regulă, puțin frecvente în miocenul superior european.

Analiza paleofitocorionomică (extinderea în timp și spațiu) a taxonilor evidențiați, cât și dinamica paleoclimatului neogenic confirmă vârsta meoțian-pontiană a aflorimentelor de la Odești.

Bibliografie

1. Dorofeev P., 1955 – O ponticescoi flore s. Tabaki na Ukraine. - DAN S.S.S.R., Moskva, t.102, Nr. 5; 1959 – Materiala c poznaniu miotenovoi flora Rostovskoi oblasti. - V cn.: Problema botanichi, Moskva-Leningrad, v. 4; 1960 – O paleocarpologhicescom metode v paleobotaniche.-Paleontologhiceschiiurn., Nr. 1. 1966 – Pliotenovaia flora Matanova Sada na Donu. Moskva-Leningrad.
2. Givulescu R., 1986 – Plantes fossiles du Pontien D'Odești (departament de Maramures). D.S. Inst. Geol. Geofiz., vol. 70-71/3, p. 195-205
3. Gregor H., 1977 – Subtropische elemente im europaischen Tertiar II (Fructificationen).-Palaont. z., Bd. 51, Nr. 3-4, s. 199-226
4. Knobloch E., 1981 – Neue palaobotanische Untersuchungen im Pannon und Pont des mährischen Teils des Wiener Beckens. - Sbor. Nar. Muz., R.B, 37, 3/4, 205-227.
5. Mai D., 1967 – Die Florenzonen, der Florenwechsel und die Vorstellungen über den Klima ablauf im jungtertiar der Deutschen Demokratischen Republik. - Abh.Zentr.geol.inst., 10, 55-82. Berlin.
6. Negru A., 1979 – Ranneponticeskaia flora iujnoi ciasi Dnestrovaco-Prutscogo mejdurecia. Chisinev. Stiinta, 194 s.
7. Nikitin P., 1957 – Pliotenovae i cetverticnae flora Voronejskoi oblasti. Moskva-Leningrad.
8. Velicikevici F., 1982 – Pleistotenovae flora lednicovah oblasti vostocino-evropejscoi ravnina.-Minsk, Nauka i tehnika, 239 s.
9. Reid E. et C., 1907 – The fossil flora of Tegelen - sur Meuse, near Venloo in the province of Limburg. Amsterdam: 1915 - The pliocene floras of the Dutch-Prussian border. Mededeelingen Rijksopsporing van Delfstoffen. N. 6. Hague.
10. Szafer W., 1947 – Flora pliocenska z Kroskienka nad Dunajcem. Rozpr. Wydz. mat. - przyrodn., t.72, Nr. 1, 2. Krakow: 1961 – Miocenska flora ze Starych Gliwic na Slasku. Prace Inst. geol., t.33. Warszawa